

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ПОДАТКОВИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Факультет податкової справи, обліку та аудиту
Кафедра економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

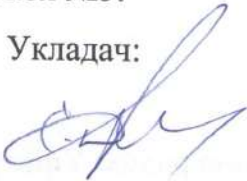
Затверджено
Науково-методичною радою Університету,
протокол від « 11 » 01 2024 № 5
Голова НМР І.І. Шемелинець

Робоча програма
навчальної дисципліни
«Економічна безпека підприємства»
для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня
(денної форми навчання)
галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
спеціальність 051 «Економіка»
освітньо-професійна програма: «Економічна кібернетика»
Статус дисципліни: обов'язкова

Ірпінь-2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Економічна безпека підприємства» складена на основі освітньо-професійної програми «Економічна кібернетика» для підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня, спеціальності 051 «Економіка», затвердженої Вченою радою Університету 26.04.2021 року, протокол №5.

Укладач:

С.В.Давиденко, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

Гарант освітньої програми:

 Лаговський В.В., к.е.н., доцент, завідувач кафедри кібернетики та прикладної математики.

Робочу програму навчальної дисципліни розглянуто і схвалено кафедрою економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування, протокол від 22 грудня 2023 р. №3.

Завідувач кафедри економіки, підприємництва

та бізнес-адміністрування Л.В.Слюсарєва. д.е.н., професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

Розглянуто і схвалено вченою радою Факультету податкової справи, обліку та аудиту, протокол від 8 січня 2024 р. № 7

Голова вченої ради Факультету податкової справи, обліку та оподаткування В.М. Краєвський, д.е.н., професор

Завідувач навчально-методичного відділу Ірина Качур, к.біол.н., доцент

Реєстраційний № _____

**ЛИСТ ОНОВЛЕННЯ ТА ПЕРЕЗАТВЕРДЖЕННЯ РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

на засіданні кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

Протокол від 22 грудня 2023 р. № 3

С.В. Давиденко, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування

**Лист оновлення та перезатвердження робочої програми навчальної
дисципліни**

**(протягом 5 років після затвердження або до затвердження освітньої
програми)**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри	Підпис гаранта ОП

ЗМІСТ

1. ПЕРЕДМОВА	5
2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	6
2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ	6
2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ	6
2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	7
2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН	8
2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ	9
3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	9
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ	16
5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	18
6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ	18
7. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	24

ПЕРЕДМОВА

Навчальна дисципліна «Економічна безпека підприємства» як освітній компонент програми «Економічна кібернетика» забезпечує набуття майбутніми фахівцями в галузі соціальних та поведінкових наук професійних компетентностей, що забезпечують здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у сфері формування та функціонування системи захисту економічних інтересів та досягнення належного рівня економічної безпеки підприємства.

Мета курсу «Економічна безпека підприємства» - формування у здобувачів вищої освіти системних знань і розуміння концептуальних засад економічної безпеки підприємства, теорії та практичного застосування цього напрямку, навичок самостійної роботи щодо засвоєння навчального матеріалу стосовно стратегій, механізмів та інструментів формування стійкості підприємства та конкурентності в сучасних умовах.

Головні завдання навчальної дисципліни полягають у наступному:

- набуття здобувачами вищої освіти теоретичних знань з питань концепції, стратегії й тактики забезпечення економічної безпеки на підприємствах в умовах конкуренції;
- опанування здобувачами вищої освіти методичним інструментарієм ідентифікації та оцінки рівня економічної безпеки підприємства;
- оволодіння ідеологією концепції та навичками організації та забезпечення системи економічної безпеки на підприємстві;
- розроблення пропозицій щодо формування та удосконалення функціонування системи забезпечення економічної безпеки на підприємстві та її інтегрованості в модель управління;
- набуття навичок оцінки ризиків і загроз та ефективності реалізації стратегій забезпечення економічної безпеки на підприємстві.

Методи та форми навчання:

В процесі викладання дисципліни використовується такі методи навчання: словесний, наочний, практичний методи; організації пізнавальної діяльності (пошуковий, дослідницький); методи стимулювання та мотивації навчання (пізнавальні та навчальні дискусії, імітаційні); методи контролю і самоконтролю (усний, письмовий, тестування тощо).

Основними формами навчання є: денна.

Форми організації занять:

- індивідуальна (індивідуальні завдання – презентації, доповіді, участь у науково-дослідній роботі, огляди кейсів);
- групова (семінарські та лекційні заняття, дискусії).

Обсяг дисципліни в кредитах ЄКТС – 4 кредити загальною кількістю 120 годин.

Організація поточного контролю та підсумкового контролю знань: засобами діагностики успішності навчання під час викладання дисципліни є розгляд теоретичних питань (усне опитування), питань понятійного апарату (у вигляді тестів), розв'язок практичних ситуацій, виконання індивідуальних завдань та самостійної роботи (перевірка та захист презентацій), написання контрольних робіт. Закінчується вивчення навчальної дисципліни екзаменом. Максимально можлива оцінка за знання програмного матеріалу дисципліни складає 100 балів.

2. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
освітньої програми «Економічна кібернетика», спеціальності 051
«Економіка», гр. ЕКБ

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність, освітня програма	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 4	Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Обов'язкова
Кількість модулів – 2 Змістовних модулів – 2	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»	Рік підготовки:
Загальна кількість годин – 120		4-й
		Семестр:
		7-й
	Спеціальність 051 «Економіка», ОПП «Економічна кібернетика»	Лекції:
		20
		Семінарські:
		10
		Практичні:
		10
		Самостійна робота:
		78
		Індив.-конс. робота: 2 години
		Форма семестрового контролю: екзамен

2.1. КОМПЕТЕНТНОСТІ І РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Компетентності	Результати навчання
СК 1. Здатність виявляти знання та розуміння проблем предметної області, основ функціонування сучасної економіки на мікро-, мезо-, макро- та міжнародному рівнях	ПРН 2. Знати та використовувати економічну термінологію, пояснювати базові концепції мікро- та макроекономіки
	ПРН 3. Розуміти принципи економічної науки, особливості функціонування економічних систем
СК 5. Розуміння особливостей сучасної світової та національної економіки, їх інституційної структури, обґрунтування напрямів соціальної, економічної та зовнішньоекономічної політики держави	ПРН 21. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні
	ПРН 23. Показувати навички самостійної роботи, демонструвати критичне, креативне, самокритичне мислення

2.2. ПРЕРЕКВІЗИТИ ТА ПОСТРЕКВІЗИТИ

Пререквізитами вивчення дисципліни мають місце такі навчальні дисципліни:

- мікроекономіка,
- економіка підприємства,
- менеджмент,
- прогнозування соціально-економічних процесів.

Постреквізитами вивчення дисципліни є наступні дисципліни:

- аналітичне забезпечення управлінських рішень на підприємстві,
- контролінг.

2.3. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Спеціальність 051 «Економіка», гр. ЕКБ
(денна форма)

№ з/п	Змістовні модулі	Кількість годин					Всього
		Лекції	Семінарські заняття	Практичні заняття	Індивідуально-консультаційна робота	Самостійна робота	
МОДУЛЬ 1							
<i>ЗМ 1. (Т.1-3) Теоретичні засади економічної безпеки підприємства – 1 кредит (30 год)</i>							
T.1	Теоретична сутність економічної безпеки підприємства.	2	2			7	11
T.2	Система економічної безпеки підприємства	2	2			7	11
T.3	Недобросовісна конкуренція та рейдерство як чинники впливу на економічну безпеку підприємства	2	2			7	11
Разом за змістовним модулем 1		6	6			21	33
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)							
МОДУЛЬ 2							
<i>ЗМ 2. (Т.4-10) Оцінка рівня та механізми забезпечення економічної безпеки підприємства – 3 кредити (90 год)</i>							
T.4	Методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства	2		2	2	9	15
T.5	Фінансова безпека підприємства	2		2		8	12
T.6	Інтелектуально-кадрова безпека підприємства	2		2		8	12
T.7	Інноваційно-технологічна безпека підприємства	2		2		8	12
T.8	Зовнішньоекономічна безпека підприємства	2		2		8	12
T.9	Стратегічне управління економічною безпекою підприємства	2	2			8	12
T.10	Конкурентна та антирейдерська політика в системі економічної безпеки підприємства	2	2			8	12
Разом за змістовним модулем 2		14	4	10	2	56	86
Форма контролю: модульна контрольна робота (за рахунок семінарського заняття – 40 хв.)							
ФОРМА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ – ЕКЗАМЕН							
ВСЬОГО ЗА НАВЧАЛЬНОЮ ДИСЦИПЛІНОЮ		20	10	10	2	78	120

2.4. РЕЙТИНГ-ПЛАН

Години	Тема	Форми заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Денна форма навчання				Денна форма навчання
МОДУЛЬ 1				
<i>ЗМ 1. (Т.1-3) Теоретичні засади економічної безпеки підприємства – 1 кредит (30 год)</i>				
2	Тема 1. Теоретична сутність економічної безпеки підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 1. Теоретична сутність економічної безпеки підприємства	Семінар	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 2. Система економічної безпеки підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 2. Система економічної безпеки підприємства	Семінар	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 3. Недобросовісна конкуренція та рейдерство як чинники впливу на економічну безпеку підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 3. Недобросовісна конкуренція та рейдерство як чинники впливу на економічну безпеку підприємства	Семінар	ПРН-21, ПРН-23	3
	Т1 – Т3	Проміжний модульний контроль 1	ПРН-2, ПРН-3, ПРН-21, ПРН-23	3
12	Усього за модулем 1			12
МОДУЛЬ 2				
<i>ЗМ 2. (Т.4-10) Оцінка рівня та механізми забезпечення економічної безпеки підприємства – 3 кредити (90 год)</i>				
2	Тема 4. Методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 4. Методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства	Практичне заняття	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 5. Фінансова безпека підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 5. Фінансова безпека підприємства	Практичне заняття	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 6. Інтелектуально-кадрова безпека підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 6. Інтелектуально-кадрова безпека підприємства	Практичне заняття	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 7. Інноваційно-технологічна безпека підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 7. Інноваційно-технологічна безпека підприємства	Практичне заняття	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 8. Зовнішньоекономічна безпека підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0

Години	Тема	Форми заняття та діяльності (лекція, семінар, практична робота, самостійна робота здобувача, контрольний захід, підсумкове тестування, індивідуальна робота)	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
Денна форма навчання				Денна форма навчання
2	Тема 8. Зовнішньоекономічна безпека підприємства	Практичне заняття	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 9. Стратегічне управління економічною безпекою підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 9. Стратегічне управління економічною безпекою підприємства	Семінар	ПРН-21, ПРН-23	3
2	Тема 10. Конкурентна та антирейдерська політика в системі економічної безпеки підприємства	Лекція	ПРН-2, ПРН-3	0
2	Тема 10. Конкурентна та антирейдерська політика в системі економічної безпеки підприємства	Семінар	ПРН-21, ПРН-23	3
	T4 – T10	Проміжний модульний контроль 2	ПРН-2, ПРН-3, ПРН-21, ПРН-23	7
28	Усього за модулем 2			28
Індивідуальна робота (тема 4)				5
Комп'ютерне тестування на платформі дистанційного навчання ДПУ MOODLE				5
Екзамен				50
120	Усього за курсом			100

2.5. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ,

використання яких передбачає навчальна дисципліна (за потреби).

Викладання курсу передбачає поєднання традиційних форм аудиторного навчання з елементами електронного навчання. Дистанційний курс з курсу «Економічна безпека підприємства» на платформі MOODLE – URL:<https://moodle.dpu.edu.ua/course/view.php?id=342>. Для занять в режимі офлайн використовуються аудиторії, які обладнанні стійким інтернет-зв'язком, мультимедійними системами/проекторами для демонстрації презентацій.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1.

ЗМ 1. Теоретичні засади економічної безпеки підприємства

Тема 1. Теоретична сутність економічної безпеки підприємства

План лекції:

1. Сутність категорій «безпека», «економічна безпека»
2. Нормативно-правові засади забезпечення економічної безпеки
3. Підприємство як суб'єкт економічної безпеки
4. Ризики та загрози економічної безпеки підприємств

План семінарського заняття:

1. Тлумачення ключових визначень та характеристик категорій «безпеки», «економічна безпека».

2. Обґрунтування місця економічної безпеки підприємства в архітектурі економічної та національної безпеки держави
3. Практичне завдання. Побудова карти ризиків і загроз економічній безпеці підприємства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Теоретичні концепції економічної безпеки.
2. Економічні інтереси суб'єктів господарювання.
3. Принципи підприємницької діяльності, сфери та відносини, що формують загрози та ризики для економічної безпеки.
4. Структурні характеристики економічної безпеки держави

Питання для самоконтролю

1. Сутність категорії «безпека»
2. Сутність категорії «економічна безпека»
3. Які є базові категорії безпеки?
4. Об'єкти та суб'єкти економічної безпеки.
5. Як пов'язані підприємництво та економічна безпека?
6. Особливості функціонування підприємства як суб'єкта безпеки.
7. Які є загальні виклики для діяльності та безпеки підприємства?
8. Які є локальні виклики для діяльності та безпеки підприємства?
9. Що таке загрози економічної безпеки?
10. Що таке економічні інтереси підприємства?
11. Які є класифікаційні ознаки загроз?
12. Сутність ризику та його вплив на підприємство.
13. Види ризику та їх класифікація.
14. Які функції ризику?
15. Основні нормативно-правові акти з питань національної безпеки
16. Ключові національні економічні інтереси.
17. Сутність та складові економічної безпеки держави.
18. Місце економічної безпеки підприємства в архітектурі системи безпеки.

Рекомендована література

Основна [1-2]

Допоміжна [2-4]

Інформаційні ресурси Інтернет [1,2,4,5]

Міжнародні видання [2-3]

Тема 2. Система економічної безпеки підприємства

План лекції:

1. Сутність системи економічної безпеки підприємства.
2. Концепція та програма забезпечення безпеки на підприємстві.
3. Служба безпеки підприємства та її функції.

План семінарського заняття:

1. Практичне завдання. Побудова структури служби економічної безпеки підприємства.
2. Концепції та підходи до побудови системи забезпечення економічної безпеки підприємства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Режими функціонування системи економічної безпеки підприємства.
2. Статус системи економічної безпеки в моделі управління підприємством.

Питання для самоконтролю

1. Які є засоби і методи забезпечення безпеки підприємства?
2. Що таке система безпеки організації?
3. Яка є основна мета системи безпеки?
4. Які є основні завдання системи безпеки?
5. Які є об'єкти безпеки?
6. Які є суб'єкти безпеки?
7. Властивості та функції системи економічної безпеки підприємства.
8. Складові системи економічної безпеки підприємства.
9. Структура, функції та завдання структурного підрозділу з економічної безпеки підприємства.

Рекомендована література

Основна [1, 2, 5]

Допоміжна [1,3]

Інформаційні ресурси Інтернет [2-6]

Тема 3. Недобросовісна конкуренція та рейдерство як чинники впливу на економічну безпеку підприємств

План лекції:

1. Недобросовісна конкуренція як чинник впливу на економічну безпеку підприємства.
2. Комерційна таємниця підприємства.
3. Економічне шпигунство та конкурентна ділова розвідка.
4. Рейдерство: ознаки, види, особливості.

План семінарського заняття:

1. Практичне завдання. Систематизація умов недобросовісної конкуренції як загроз та можливостей для забезпечення економічної безпеки підприємства.
2. Підходи до визначення комерційної таємниці та механізмів її захисту.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Стан конкурентного середовища в Україні та його вплив на економічну безпеку підприємств.
2. Особливості та динаміка рейдерства: український та зарубіжний досвід.
3. Роль держави у протидії рейдерству.

Питання для самоконтролю

1. Захист комерційної таємниці.
2. Механізм визначення переліку інформації, що становить комерційну таємницю.
3. Служба безпеки підприємства та її функції.
4. Зворотній інжиніринг.
5. Потенційні джерела витоку комерційної таємниці.
6. Охорона таємниць підприємства.
7. Історичні передумови виникнення і розвитку рейдерства.
8. Основні види компаній – агресорів.
9. Методика визначення рівня ризику на підприємстві.
10. Методи захисту при блокуванні діяльності підприємства.
11. Основні завдання системи гарантування економічної безпеки підприємства.
12. Організаційно-практичні заходи запобігання рейдерства і корпоративного шантажу.
13. Зарубіжний досвід протидії рейдерству.

Рекомендована література

Основна [1,2]

Допоміжна [2,5]

Інформаційні ресурси Інтернет [2-4]

Модуль 2.

ЗМ 2. Оцінка рівня та механізми забезпечення економічної безпеки підприємства

Тема 4. Методичні підходи до оцінки рівня економічної безпеки підприємства

План лекції:

1. Методи та критерії оцінки економічної безпеки
2. Оцінки рівня економічної безпеки держави.
3. Особливості застосування різних методичних підходів до оцінки рівня економічної безпеки підприємства
4. Цифровізація оцінок рівня економічної безпеки

План практичного заняття:

1. Практичне завдання. Побудова моделі інтегральної оцінки рівня економічної безпеки підприємства.
2. Система інформаційного забезпечення розрахунку індикаторів рівня економічної безпеки.

План самостійної роботи здобувачів вищої освіти:

1. Підходи до оцінки рівня економічної безпеки.
2. Особливості розрахунку рівня економічної безпеки підприємства, регіону, держави.
3. Застосування програмних продуктів для аналізу та розрахунку рівня економічної безпеки підприємства.
4. Інтерпретації результатів розрахунків рівня економічної безпеки підприємства.

Індивідуально-консультаційна робота.

Підготовка проекту з оцінки стану економічної безпеки підприємства за варіантом.

Перелік питань для самоконтролю

1. Завдання оцінки рівня економічної безпеки підприємства.
2. Методи оцінювання рівня економічної безпеки.
3. Обґрунтування порогових значень (діапазонів) рівня економічної безпеки.
4. Інформаційне забезпечення оцінки рівня економічної безпеки.
5. Етапи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.
6. Сутність інтегрального показника рівня економічної безпеки та методика його визначення
7. Експертні оцінки рівня економічної безпеки.
8. Переваги цифровізації оцінок рівня економічної безпеки.

Рекомендована література

Основна [1-2]

Допоміжна [6]

Інформаційні ресурси Інтернет [1-6]

Міжнародні видання [2]

Тема 5. Фінансова безпека підприємства

План лекції:

1. Фінансова безпека підприємства: визначення та характеристика.
2. Складові фінансової безпеки підприємства.
3. Оцінка рівня фінансової безпеки підприємства.

План практичного заняття:

1. Практичне завдання. Визначення рівня фінансової безпеки підприємства.

2. Обґрунтування допустимого рівня фінансової безпеки в умовах конкуренції.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Фінансова стійкість як основа забезпечення економічної безпеки підприємства.
2. Вплив зовнішніх та внутрішніх факторів на фінансовий стан та рівень фінансової безпеки підприємства.
3. Роль держави у формуванні фінансового потенціалу підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Сутність, особливості та завдання забезпечення фінансової безпеки підприємства.
2. Фінансова стійкість підприємства як індикатор рівня фінансової безпеки.
3. Інвестиційний захист в системі фінансової безпеки підприємства.
4. Система індикаторів фінансової безпеки підприємства.
5. Які допустимі рівні фінансової безпеки для підприємства
6. Внутрішні чинники впливу на фінансову безпеку.
7. Зовнішні чинники впливу на фінансову безпеку.
8. Механізм забезпечення фінансової безпеки підприємства.
9. Інтегральна оцінка рівня фінансової безпеки підприємства.

Рекомендована література

Основна [3]

Допоміжна [5,6]

Інформаційні ресурси Інтернет [1,3,5]

Тема 6. Інтелектуально-кадрова безпека підприємства

План лекції:

1. Інтелектуально-кадрова безпека підприємства: визначення та характеристика.
2. Складові інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.
3. Оцінка рівня інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.

План практичного заняття:

1. Практичне завдання. Визначення рівня інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.
2. Обґрунтування допустимого рівня інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Проблеми розвитку кадрового потенціалу та кадрового забезпечення підприємства.
2. Ризики і загрози економічній безпеці підприємства з боку працівників та менеджменту.
3. Роль держави у регулюванні трудових відносин на підприємствах.

Питання для самоконтролю

1. Сутність інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.
2. Функції та завдання інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.
3. Етапи реалізації політики розвитку персоналу підприємств.
4. Сутність методу Хея (грейдів).
5. Вплив застосування системи грейдів на інтелектуально-кадрову безпеку.
6. Методи аналізу рівня інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.

Рекомендована література

Основна [1, 2]

Допоміжна [6]

Інформаційні ресурси Інтернет [1,3,5,6]

Тема 7. Інноваційно-технологічна безпека підприємства

План лекції:

1. Інноваційно-технологічна безпека підприємства: визначення та характеристика.
2. Складові інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
3. Оцінка рівня інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
4. Екологічна складова інноваційно-технологічної безпеки підприємства.

План практичного заняття:

1. Практичне завдання. Визначення рівня інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
2. Обґрунтування допустимого рівня інноваційно-технологічної безпеки підприємства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Технологічний потенціал і інноваційно-технологічна безпека підприємства.
2. Вплив держави на стимулювання інновацій та зміцнення інноваційно-технологічної безпеки.
3. Стан та динаміка інноваційної діяльності підприємств в Україні та світі.
4. Державне регулювання впливу підприємств на екологію.
5. Ризики та переваги відповідальної екологічної політики та діяльності підприємства.

Питання для самоконтролю

1. Сутність інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
2. Характеристика технологічного потенціалу підприємства.
3. Оптимізація витрат як передумова оновлення технологічного потенціалу.
4. Характеристика основних етапів забезпечення інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
5. Методика аналізу ринку технологій у виробництві продукції.
6. Різновиди резервів для поліпшення використовуваних технологій.
7. Оподаткування як фактор впливу на інноваційно-технологічну безпеку підприємства.
8. Характеристика основних показників екологічної складової інноваційно-технологічної безпеки.
9. Сутність та розробка механізму управління екологічною складовою діяльності підприємства.

Рекомендована література

- Основна [1,2]
Допоміжна [3, 4, 6, 7, 9]
Інформаційні ресурси Інтернет [1,3,5,13].

Тема 8. Зовнішньоекономічна безпека підприємства

План лекції:

1. Зовнішньоекономічна безпека підприємства: визначення та характеристика.
2. Складові зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
3. Оцінка рівня зовнішньоекономічної безпеки підприємства.

План практичного заняття:

1. Практичне завдання. Визначення рівня зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
2. Обґрунтування допустимого рівня зовнішньоекономічної безпеки підприємства.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Виклики та загрози для зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
2. Система державної підтримки підприємств, що здійснюють зовнішньоекономічну діяльність.
3. Особливості підтримки національного бізнесу в різних країнах, зокрема, в ЄС.

Питання для самоконтролю

1. Сутність зовнішньоекономічної безпеки підприємства в умовах відкритості національної економіки.
2. Характеристика організаційно-економічного механізму управління безпеки ЗЕД.
3. Сутність, принципи та функції механізму управління безпеки ЗЕД.
4. Характеристика основних показників та індикаторів рівня зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
5. Етапи процесу управління економічною безпекою ЗЕД.

Рекомендована література

Основна [1]

Допоміжна [4,7]

Інформаційні ресурси Інтернет [1,3,5,7]

Тема 9. Стратегічне управління економічною безпекою підприємства

План лекції:

1. Економічна безпека в системі стратегічного планування розвитку підприємства.
2. Інформаційне забезпечення управління економічною безпекою на підприємстві.
3. Види стратегій забезпечення економічної безпеки на підприємстві.
4. Особливості реалізації стратегій економічної безпеки підприємств

План семінарського заняття:

1. Практичне завдання. Розробка Концепції та стратегії управління економічною безпекою на підприємстві.
2. Визначення внутрішніх та зовнішніх джерел інформаційного забезпечення системи економічної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Сутність та етапи реалізації стратегії «комплексного гарантування».
2. Сутність та етапи реалізації стратегії «відшкодування збитку».
3. Сутність та етапи реалізації стратегії «системного планового забезпечення».
4. Перерахувати основні складові матриці визначення стратегії управління економічною безпекою підприємства.
5. Характеристика складових елементів та чинників стратегії безпеки підприємства.
6. Завдання стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства

Питання для самоконтролю

1. Що є головною умовою формування системи управління економічною безпекою на підприємстві?
2. Для чого підприємству необхідна система управління економічною безпекою?
3. Яким чином і на основі чого оцінюється надійність і ефективність системи управління економічною безпекою на підприємстві?
4. Що таке політика безпеки підприємства?
5. Які є передумови формування політики безпеки підприємства?
6. У чому полягає доцільність формування стратегії безпеки підприємства?
7. Роль стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.
8. Місце економічної безпеки у процедурі стратегічного планування розвитку підприємства

Рекомендована література

Основна [5]

Допоміжні [3,8]

Інформаційні ресурси Інтернет [2,5,6]

Тема 10. Конкурентна та антирейдерська політика в системі економічної безпеки підприємства

План лекції:

1. Превентивні антирейдерські заходи
2. Антирейдерський піар, GR менеджмент та лобізм
3. Організаційні заходи забезпечення економічної безпеки підприємства в умовах конкуренції.

План семінарського заняття:

1. Практичне завдання. Розробка плану заходів превентивного захисту підприємства від рейдерської атаки.
2. Система протидії банкрутству підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки.

Самостійна робота здобувачів вищої освіти

1. Вивчення проблем лобізму в Україні.
2. Особливості реструктуризації бізнесу як інструменту протидії недобросовісній конкуренції.
3. Роль держави у протидії недобросовісній конкуренції.

Питання для самоконтролю

1. Система антирейдерського PR, цілі та задачі.
2. Етапи еволюції злиття і поглинання (M&A).
3. Характеристика запасу антирейдерської міцності.
4. Антирейдерський PR.
5. Сутність GR менеджменту (government relations).
6. Функції GR менеджменту.
7. Сутність лобізму.
8. Основні етапи лобістської діяльності.
9. Комплекс заходів безпеки.
10. Основна мета та процедура структуризації бізнесу.
11. Характеристика PR-стратегій рейдерів.
12. Охарактеризуйте державний механізм протидії рейдерству.

Рекомендована література

- Основна [1]
Допоміжна [1,3]
Інформаційні ресурси Інтернет [3,4]
Міжнародні видання [2]

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РІВНЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Загальний розподіл балів, які здобувач вищої освіти може отримати за результатами роботи на семінарських заняттях в межах 100-бальної системи оцінювання, представлено в табл. 4.1.

Таблиця 4.1

Розподіл балів за семінарські (практичні) заняття

Критерії оцінювання	Кількість балів
Оцінюється робота здобувача, який у повному обсязі дав відповіді на всі питання. При цьому використовував актуальну наукову термінологію, належним чином обґрунтовував свої думки та зробив узагальнені підсумки. Вірно виконав практичне завдання.	3
Оцінюється робота здобувача, який в основному розкрив зміст теоретичних питань. Проте, при висвітленні деяких питань не вистачало достатньої аргументації,	2

допускалися при цьому окремі неістотні неточності та незначні помилки. У виконанні практичного завдання допущені незначні помилки.	
Оцінюється робота здобувача, який дав фрагментарні відповіді на теоретичні питання (без аргументації й обґрунтування, підсумків), у відповідях присутні неточності та помилки або відповідь дана лише на окремі питання. При виконанні практичного завдання допущені помилки і не підведено підсумок.	1
Оцінюється робота здобувача вищої освіти, який дав неправильну відповідь на всі теоретичні питання, допустив істотні помилки, оперував неактуальною застарілою інформацією або відповіді на питання відсутні взагалі. Практичне завдання не виконане.	0

Розподіл балів за різними видами завдань в межах контрольної роботи представлено у таблиці 4.2

Таблиця 4.2

Розподіл балів за різні види завдань в межах контрольної роботи

Вид завдання	Максимальна кількість балів за виконання контрольної роботи за модулями:	
	Модуль 1	Модуль 2
	Денна форма	Денна форма
Теоретичні запитання	1	2
Тестовий блок	1	2
Практичне завдання (задача)	2	3
Вправи (ситуації)	1	3
Всього по освітньо-професійною програмою «Економічна кібернетика», спеціальність 051 «Економіка», (за виключенням блоку Вправи (ситуації))	3	7

Критерії оцінювання індивідуальної роботи.

Індивідуальна робота (до теми 4) проводиться у формі реферату, презентації, проектів або інших формах описаних робочою програмою та методичною розробкою і оцінюється від 0 до 5 балів.

Шкала оцінювання індивідуальної роботи здобувачів вищої освіти розкрита в таблиці 4.3.

Таблиця 4.3

Шкала оцінювання індивідуально-консультаційної роботи здобувачів вищої освіти

Кількість балів для всіх форм навчання (денної і заочної) і всіх спеціальностей	Критерії оцінювання
5	Робота виконана в повному обсязі. Присутня послідовність, логічність написання реферату, а також підготовки по ньому презентації та, відповідно, його захист, а також виокремлення з різних джерел основних положень, які структурно об'єднані, проаналізовані та узагальнені висновками.
3	Робота виконана в повному обсязі. Присутня послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації його захисту.

1	Роботу виконано в неповному обсязі. Присутня послідовність, логічність написання реферату, але без підготовки презентації його захисту.
0	Не написання реферату та презентації по ньому.

Підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти здійснюється за результатами поточного контролю (від 0 до 50 балів) та екзамену (від 0 до 50 балів). Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання є отримання не менше 25 балів за поточний контроль та 25 балів за підсумковий контроль у формі екзамену.

Переведення даних 100-бальної шкали оцінювання в національну шкалу та шкалу за системою ЄКТС здійснюється в такому порядку (табл.4.4).

Таблиця 4.4

Відповідність підсумкової рейтингової оцінки в балах оцінці за національною шкалою та шкалою ЄКТС

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
			Екзамен	Залік
90-100	A	відмінно	відмінно	зараховано
80-89	B	дуже добре	добре	
70-79	C	добре	задовільно	
60-69	D	задовільно		
50-59	E	достатньо		
35-49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання	незадовільно	Не зараховано
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу		

Результати складання екзаменів і диференційованих заліків оцінюються та вносяться у відомість обліку успішності здобувача вищої освіти, залікову книжку, індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти (крім «незадовільно» і «не зараховано»).

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

- Стандартизовані тести.
- Розрахункові роботи.
- Презентації результатів виконаних завдань та досліджень.
- Презентації та виступи на наукових заходах.
- Усне опитування.
- Розв'язок задач
- Написання контрольних модульних робіт.
- Комп'ютерне тестування на платформі MOODL ДПУ.
- Екзамен

6. ФОРМИ ТА ПИТАННЯ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Поточний контроль – контрольні заходи, які здійснюються впродовж модуля з метою оцінювання рівня навчальних досягнень здобувача вищої освіти. Основна мета поточного

контролю - забезпечення зворотного зв'язку між викладачами та здобувачами вищої освіти; перевірка готовності сприйняття здобувачами навчального матеріалу дисципліни, оцінювання досягнених ними програмних результатів навчання, управління їх навчальною мотивацією.

Форми поточного контролю (контрольних заходів):

- 1) модульні (а) контрольні(а) роботи(а);
- 2) письмові, усні опитування на семінарських, практичних та лабораторних заняттях;
- 3) есе / аналітична записка (за темою індивідуального практичного завдання),
- 4) реферат/ аналітична записка / стаття (за темою індивідуального дослідницького завдання),
- 5) розв'язання індивідуальних задач;
- 6) огляд спеціальної літератури;
- 7) тестування за темами;
- 8) участь у конференціях та круглих «столах».

В процесі поточного контролю оцінюється СРС над досліджуваним матеріалом: повнота виконання завдань, рівень засвоєння навчальних матеріалів та окремих розділів навчальної дисципліни, робота з додатковою літературою, вміння й навички індивідуальних і групових презентацій, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи, технічних або економічних розрахунків тощо.

Семестровий модуль завершується модульною контрольною роботою (МКР). Модульні контрольні роботи є обов'язковою формою поточного контролю. Неявка студента на контрольний захід оцінюється у 0 балів. Модульна контрольна робота виконується у письмовій (теоретичні питання, задачі) та комп'ютерній формі (тести). Максимальна кількість балів, які можна отримати під час першого контрольного заходу (теми 1-3) – 3 бали.

МКР включає такі типи завдань:

- два теоретичних питання (максимальна оцінка - по 1 балу за кожну правильну відповідь);
- 10 тестових завдань (максимальна оцінка – 0,1 бала за кожну правильну відповідь, всього за тести максимум – 1 бал).

Максимальна кількість балів, які можна отримати під час другого контрольного заходу (теми 4-10) – 7 балів.

МКР включає такі типи завдань:

- два теоретичних питання (максимальна оцінка - по 1 балу за кожну правильну відповідь);
- 10 тестових завдань (максимальна оцінка – 0,1 бала за кожну правильну відповідь, всього за тести максимум – 1 бал);
- задача (максимальна кількість балів - 4 за правильний розв'язок)

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Перелік питань до поточного контролю за Модулем 1:

1. Визначте економічну сутність безпеки держави.
2. Визначте економічну сутність безпеки підприємства.
3. Визначте основні категорії економічної безпеки підприємства.
4. Розкрийте економічну сутність ризику та основні його складові.
5. Охарактеризуйте функції та джерела економічного ризику.
6. Охарактеризуйте класифікаційні ознаки ризиків.
7. Розкрийте особливості економічного ризику в сучасних умовах господарювання.
8. Надати характеристику індикаторів і складових структури економічної безпеки підприємства.
9. Основні нормативно-правові акти з питань національної безпеки
10. Ключові національні економічні інтереси.
11. Сутність та складові економічної безпеки держави.

12. Місце економічної безпеки в структурі національної безпеки країни.
13. Органи влади, що реалізують політику забезпечення економічної безпеки держави
14. Ключові виклики та загрози економічній безпеці держави за складовими безпеки.
15. Завдання зміцнення економічної безпеки на сучасному етапі розвитку.
16. Місце економічної безпеки підприємства в архітектурі системи безпеки.
17. Класифікація загроз економічній безпеці.
18. Розкрийте основні джерела економічних загроз.
19. Розкрийте чинники, що формують рівень економічної безпеки.
20. Розкрийте чинники, що впливають на результати господарської діяльності.
21. Охарактеризуйте основні функціональні цілі економічної безпеки підприємства.
22. Охарактеризуйте сутність зворотного інжинірингу.
23. Визначте потенційні джерела витоку комерційної таємниці.
24. Розкрийте історичні передумови виникнення і розвитку рейдерства.
25. Охарактеризуйте основні види компаній – агресорів.
26. Охарактеризуйте методика визначення рівня ризику на підприємстві.
27. Охарактеризуйте основні завдання системи гарантування економічної безпеки підприємства.
28. Визначте організаційно-практичні заходи запобігання рейдерства і корпоративного шантажу.
29. Охарактеризуйте зарубіжний досвід протидії рейдерству.
30. Охарактеризуйте поняття та основні елементи системи економічної безпеки підприємства.
31. Охарактеризуйте концепцію безпеки підприємства.
32. Охарактеризуйте діяльність служби безпеки як підсистеми підприємства (організації).
33. Охарактеризуйте процедуру створення і ліквідації служби безпеки підприємства.
34. Охарактеризуйте структуру служби безпеки підприємства.
35. Охарактеризуйте сутність і значення комерційної інформації.
36. Охарактеризуйте комерційну таємницю підприємства.
37. Охарактеризуйте недобросовісну конкуренцію і методи викрадення таємниць підприємства.
38. Розкрийте економічну сутність шпигунства на підприємстві.
39. Охарактеризуйте передумови виникнення та актуальність ділової (корпоративної) розвідки.
40. Розкрийте класифікацію і характеристику різних видів інформації.
41. Охарактеризуйте методи і способи захисту інформації.
42. Охарактеризуйте компанії – агресори та методика проведення рейдерських операцій.
43. Охарактеризуйте механізм блокування діяльності підприємства та методи його попередження.
44. Розкрийте особливості рейдерства.
45. Охарактеризуйте превентивний захист від рейдера.
46. Визначити сутність гринмейлерства.
47. Розкрийте сутність недружного поглинання.
48. Охарактеризуйте захисні заходи від недружного поглинання.

Перелік питань до поточного контролю за Модулем 2:

1. Завдання оцінки рівня економічної безпеки підприємства.
2. Методи оцінювання рівня економічної безпеки.
3. Обґрунтування порогових значень (діапазонів) рівня економічної безпеки.
4. Інформаційне забезпечення оцінки рівня економічної безпеки.
5. Етапи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.
6. Сутність інтегрального показника рівня економічної безпеки та методика його визначення
7. Експертні оцінки рівня економічної безпеки.
8. Переваги цифровізації оцінок рівня економічної безпеки

9. Методика аналізу нормативних показників-індикаторів безпеки і встановлення міри їх відхилення.
10. Охарактеризуйте сутність фінансової складової економічної безпеки підприємства.
11. Сутність інвестиційного захисту в системі фінансової безпеки підприємства.
12. Основні індикатори фінансової та інвестиційної безпеки підприємства.
13. Охарактеризуйте дії забезпечення фінансової складової економічної безпеки.
14. Охарактеризуйте інтелектуально-кадрову складову економічної безпеки підприємства.
15. Визначить профільні функції інтелектуально-кадрової складової економічної безпеки підприємства.
16. Поясніть необхідність та вкажіть етапи процесу розвитку персоналу підприємств як одного із ключових механізмів забезпечення інтелектуально-кадрової безпеки.
17. Що являє собою технологічний потенціал і технологічна безпека підприємства?
18. Охарактеризуйте основні показники технологічного потенціалу і технологічної безпеки підприємства.
19. Визначить глобальні та регіональні екологічні проблеми антропогенного впливу на стан довкілля.
20. Охарактеризуйте стан екологічної політики та проблеми захисту довкілля.
21. Охарактеризуйте стан екологічної безпеки та державний контроль у галузі охорони довкілля.
22. Дайте оцінку соціально-економічним аспекти захисту довкілля.
23. Охарактеризуйте основні індикатори економічної безпеки в системі реалізації експортної стратегії підприємства
24. Методи аналізу рівня інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.
25. Сутність техніко-технологічної безпеки підприємства.
26. Характеристика технологічного потенціалу підприємства.
27. Оптимізація витрат як передумова оновлення технологічного потенціалу та шляхи реалізації.
28. Характеристика основних етапів забезпечення інноваційно-технологічної безпеки.
29. Методика аналізу ринку технологій у виробництві продукції.
30. Різновиди резервів для поліпшення використовуваних технологій.
31. Методика аналізу товарних ринків за профілем продукції, що виготовляється підприємством, та ринків товарів-замінників.
32. Оподаткування як фактор впливу на інноваційно-технологічну безпеку підприємства.
33. Оцінювання перспектив розвитку ринків продукції підприємства.
34. Прогнозування можливої специфіки необхідних технологічних процесів для випуску конкурентоспроможних товарів.
35. Основні показники, що характеризують стан технологічного потенціалу та інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
36. Особливості оцінки екологічної складової інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
37. Сутність зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
38. Характеристика організаційно-економічного механізму управління безпеки ЗЕД.
39. Сутність, принципи та функції механізму управління безпеки ЗЕД.
40. Характеристика основних показників зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
41. Охарактеризуйте етапи процесу управління економічною безпекою ЗЕД
42. Розкрийте методику оцінки рівня економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності.
43. Роль стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.
44. Місце економічної безпеки у процедурі стратегічного планування розвитку підприємства.
45. Сутність та етапи реалізації стратегії «комплексного гарантування».
46. Сутність та етапи реалізації стратегії «відшкодування збитку».
47. Сутність та етапи реалізації стратегії «системного планового забезпечення».

48. Перерахувати основні складові матриці визначення стратегії управління економічною безпекою підприємства.
49. Характеристика складових елементів та чинників стратегії безпеки підприємства.
50. Обґрунтуйте необхідність моніторингу зовнішнього середовища в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.
51. Основні форми політичної комунікації в лобістській діяльності.
52. Основні інструменти лобістської діяльності.
53. Основні завдання управління стратегічною взаємодією підприємства з постачальниками.
54. Система антирейдерського PR, цілі та завдання.
55. Характеристика запасу антирейдерської міцності.
56. Сутність та функції GR менеджменту (government relations).
57. Сутність, функції та основні етапи лобістської діяльності.
58. Основна мета та процедура структуризації бізнесу.
59. Характеристика PR-стратегій рейдерів.
60. Охарактеризуйте державний механізм протидії рейдерству

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

1. Визначте економічну сутність безпеки держави.
2. Визначте економічну сутність безпеки підприємства.
3. Визначте основні категорії економічної безпеки підприємства.
4. Розкрийте економічну сутність ризику та основні його складові.
5. Охарактеризуйте функції та джерела економічного ризику.
6. Охарактеризуйте класифікаційні ознаки ризиків.
7. Розкрийте особливості економічного ризику в сучасних умовах господарювання.
8. Надати характеристику індикаторів і складових структури економічної безпеки підприємства.
9. Основні нормативно-правові акти з питань національної безпеки
10. Ключові національні економічні інтереси.
11. Сутність та складові економічної безпеки держави.
12. Місце економічної безпеки в структурі національної безпеки країни.
13. Органи влади, що реалізують політику забезпечення економічної безпеки держави
14. Ключові виклики та загрози економічній безпеці держави за складовими безпеки.
15. Завдання зміцнення економічної безпеки на сучасному етапі розвитку.
16. Місце економічної безпеки підприємства в архітектурі системи безпеки.
17. Класифікація загроз економічній безпеці.
18. Розкрийте основні джерела економічних загроз.
19. Розкрийте чинники, що формують рівень економічної безпеки.
20. Розкрийте чинники, що впливають на результати господарської діяльності.
21. Охарактеризуйте основні функціональні цілі економічної безпеки підприємства.
22. Охарактеризуйте сутність зворотного інжинірингу.
23. Визначте потенційні джерела витоку комерційної таємниці.
24. Розкрийте історичні передумови виникнення і розвитку рейдерства.
25. Охарактеризуйте основні види компаній – агресорів.
26. Охарактеризуйте методіку визначення рівня ризику на підприємстві.
27. Охарактеризуйте основні завдання системи гарантування економічної безпеки підприємства.
28. Визначте організаційно-практичні заходи запобігання рейдерства і корпоративного шантажу.
29. Охарактеризуйте зарубіжний досвід протидії рейдерству.
30. Охарактеризуйте поняття та основні елементи системи економічної безпеки підприємства.
31. Охарактеризуйте концепцію безпеки підприємства.
32. Охарактеризуйте діяльність служби безпеки як підсистеми підприємства (організації).

33. Охарактеризуйте процедуру створення і ліквідації служби безпеки підприємства.
34. Охарактеризуйте структуру служби безпеки підприємства.
35. Охарактеризуйте сутність і значення комерційної інформації.
36. Охарактеризуйте комерційну таємницю підприємства.
37. Охарактеризуйте недобросовісну конкуренцію і методи викрадення таємниць підприємства.
38. Розкрийте економічну сутність шпигунства на підприємстві.
39. Охарактеризуйте передумови виникнення та актуальність ділової (корпоративної) розвідки.
40. Розкрийте класифікацію і характеристику різних видів інформації.
41. Охарактеризуйте методи і способи захисту інформації.
42. Охарактеризуйте компанії – агресори та методичку проведення рейдерських операцій.
43. Охарактеризуйте механізм блокування діяльності підприємства та методи його попередження.
44. Розкрийте особливості рейдерства.
45. Охарактеризуйте превентивний захист від рейдера.
46. Визначити сутність гринмейлерства.
47. Розкрийте сутність недружного поглинання.
48. Охарактеризуйте захисні заходи від недружного поглинання.
49. Завдання оцінки рівня економічної безпеки підприємства.
50. Методи оцінювання рівня економічної безпеки.
51. Обґрунтування порогових значень (діапазонів) рівня економічної безпеки.
52. Інформаційне забезпечення оцінки рівня економічної безпеки.
53. Етапи оцінювання рівня економічної безпеки підприємства.
54. Сутність інтегрального показника рівня економічної безпеки та методика його визначення
55. Експертні оцінки рівня економічної безпеки.
56. Переваги цифровізації оцінок рівня економічної безпеки
57. Методика аналізу нормативних показників-індикаторів безпеки і встановлення міри їх відхилення.
58. Охарактеризуйте сутність фінансової складової економічної безпеки підприємства.
59. Сутність інвестиційного захисту в системі фінансової безпеки підприємства.
60. Основні індикатори фінансової та інвестиційної безпеки підприємства.
61. Охарактеризуйте дії забезпечення фінансової складової економічної безпеки.
62. Охарактеризуйте інтелектуально-кадрову складову економічної безпеки підприємства.
63. Визначить профільні функції інтелектуально-кадрової складової економічної безпеки підприємства.
64. Поясніть необхідність та вкажіть етапи процесу розвитку персоналу підприємств як одного із ключових механізмів забезпечення інтелектуально-кадрової безпеки.
65. Що являє собою технологічний потенціал і технологічна безпека підприємства?
66. Охарактеризуйте основні показники технологічного потенціалу і технологічної безпеки підприємства.
67. Визначить глобальні та регіональні екологічні проблеми антропогенного впливу на стан довкілля.
68. Охарактеризуйте стан екологічної політики та проблеми захисту довкілля.
69. Охарактеризуйте стан екологічної безпеки та державний контроль у галузі охорони довкілля.
70. Дайте оцінку соціально-економічним аспектам захисту довкілля.
71. Охарактеризуйте основні індикатори економічної безпеки в системі реалізації експортної стратегії підприємства
72. Методи аналізу рівня інтелектуально-кадрової безпеки підприємства.
73. Сутність техніко-технологічної безпеки підприємства.
74. Характеристика технологічного потенціалу підприємства.

75. Оптимізація витрат як передумова оновлення технологічного потенціалу та шляхи реалізації.
76. Характеристика основних етапів забезпечення інноваційно-технологічної безпеки.
77. Методика аналізу ринку технологій у виробництві продукції.
78. Різновиди резервів для поліпшення використовуваних технологій.
79. Методика аналізу товарних ринків за профілем продукції, що виготовляється підприємством, та ринків товарів-замінників.
80. Оподаткування як фактор впливу на інноваційно-технологічну безпеку підприємства.
81. Оцінювання перспектив розвитку ринків продукції підприємства.
82. Прогнозування можливої специфіки необхідних технологічних процесів для випуску конкурентоспроможних товарів.
83. Основні показники, що характеризують стан технологічного потенціалу та інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
84. Особливості оцінки екологічної складової інноваційно-технологічної безпеки підприємства.
85. Сутність зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
86. Характеристика організаційно-економічного механізму управління безпеки ЗЕД.
87. Сутність, принципи та функції механізму управління безпеки ЗЕД.
88. Характеристика основних показників зовнішньоекономічної безпеки підприємства.
89. Охарактеризуйте етапи процесу управління економічною безпекою ЗЕД
90. Розкрийте методику оцінки рівня економічної безпеки зовнішньоекономічної діяльності.
91. Роль стратегії забезпечення економічної безпеки підприємства.
92. Місце економічної безпеки у процедурі стратегічного планування розвитку підприємства.
93. Сутність та етапи реалізації стратегії «комплексного гарантування».
94. Сутність та етапи реалізації стратегії «відшкодування збитку».
95. Сутність та етапи реалізації стратегії «системного планового забезпечення».
96. Перерахувати основні складові матриці визначення стратегії управління економічною безпекою підприємства.
97. Характеристика складових елементів та чинників стратегії безпеки підприємства.
98. Обґрунтуйте необхідність моніторингу зовнішнього середовища в системі забезпечення економічної безпеки підприємства.
99. Основні форми політичної комунікації в лобістській діяльності.
100. Основні інструменти лобістської діяльності.
101. Основні завдання управління стратегічною взаємодією підприємства з постачальниками.
102. Система антирейдерського PR, цілі та завдання.
103. Характеристика запасу антирейдерської міцності.
104. Сутність та функції GR менеджменту (government relations).
105. Сутність, функції та основні етапи лобістської діяльності.
106. Основна мета та процедура структуризації бізнесу.
107. Характеристика PR-стратегій рейдерів.
108. Охарактеризуйте державний механізм протидії рейдерству

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА:

Основна:

1. Економічна безпека підприємства: [підручник] / [А.М.Дідик, О.Є.Кузьмін, В.Л.Ортинський, Г.В.Козаченко, Ю.С.Погорелов, О.В.Ілляшенко та ін.]; за заг.ред. А.М.Дідика. – Львів: НУ «Львівська політехніка», ТзОВ «Видавнича група «Бухгалтери України», 2019. – 624 с.
2. Економічна безпека підприємництва в Україні : монографія / Г. В. Ситник, Г. В. Блакита, Н. М. Гуляєва та ін. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2020. – 284 с. ISBN 978-966-918-006-3 DOI <http://doi.org/10.31617/m.knute.2020-216>

3. Мельник С. І. Управління фінансовою безпекою підприємств: теорія, методологія, практика : монографія. Львів : «Растр-7», 2020. 384 с.
4. Данілова Е. І. Концепція системного підходу до управління економічною безпекою підприємства : монографія. Київ : Європейська наукова платформа, 2020. 341 с.
5. Птащенко Л. О. Стратегічне та інноваційне забезпечення розвитку системи економічної безпеки підприємства: [навчальний посібник] / Л. О. Птащенко.– К. : «Центр учбової літератури», 2018. – 320 с. – URL: <https://reposit.nupp.edu.ua/bitstream/PoltNTU/3087/1/СІЗРСБП%20Птащенко.pdf>

Допоміжна:

1. Сосновська О. О. Система економічної безпеки підприємств зв'язку: монографія. / О. О. Сосновська. – Київ: «Центр учбової літератури», 2019. – 440 с.
2. Безпека підприємництва : моногр. у складі міжнар. автор. кол. / [Рибальченко Л. В., Рижков Е. В., Тютченко С. М. та ін.]. – Дніпро : Видавець Біла К. О., 2020. – 180 с.
3. Ілляшенко О. В. Механізм системи економічної безпеки підприємства: монографія. Харків : Мачулін, 2016. 503 с.
4. Ляшенко О. М. Л 57 Концептуалізація управління економічною безпекою підприємства: монографія. / О. М. Ляшенко. – 2-ге вид., пере - робл. – К. : НІСД, 2015. – 348 с.: табл. 41. іл. 57. бібліогр. 380 назв.: – URL: https://niss.gov.ua/sites/default/files/2015-10/lyashenko_1_druk-43fc7.pdf
5. Економічна безпека та фінансові розслідування: концепти, прагматика, інструментарій забезпечення : колективна монографія. / За заг. ред. д.е.н., доц. Вівчар О. І. Тернопіль: Економічна думка, 2019. 395 с. – URL: http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/36303/1Колективна%20монографія_ЕБФР.pdf
6. Діагностика економічної безпеки підприємства: монографія / В.В. Лук'янова, Ю.В. Шутяк. – Хмельницький: Хмельницький національний університет, 2013. – 165с. – URL: https://www.researchgate.net/publication/350063568_Diagnostika_ekonomichnoi_bezpeki_pidpriemstva_Monografia
7. Герасименко О. М. Ризик-орієнтований підхід до забезпечення економічної безпеки підприємства: концептуальні засади : монографія. Черкаси : Олександр Третяков [вид.], 2019. 362 с.
8. Гудзь О. Є. Інформаційно-комунікаційне забезпечення економічної безпеки підприємств : монографія. Львів : Галицька видавнича спілка, 2021. 198 с.

Інформаційні ресурси Інтернет:

1. Державний комітет статистики в Україні. Офіційний сайт. – URL: <https://ukrstat.gov.ua>
2. Верховна Рада України. Офіційний сайт. – URL: <https://www.rada.gov.ua/>
3. Антимонопольний комітет України. Офіційний сайт. – URL: <https://amcu.gov.ua/>
4. Бюро економічної безпеки України. Офіційний сайт. – URL: <https://esbu.gov.ua/>
5. Міністерство економіки України. Офіційний сайт. – URL: <https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA>
6. Міністерство фінансів України. Офіційний сайт. – URL: <https://www.mof.gov.ua/uk/>
7. Державна митна служба України. Офіційний сайт. – URL: <https://customs.gov.ua/>

Міжнародні видання:

1. PwC's Global Economic Crime and Fraud Survey 2022: US highlights. – URL: <https://www.pwc.com/us/en/services/consulting/cybersecurity-risk-regulatory/library/global-economic-fraud-survey.html>
2. 100 Company Survey on Economic Security. – URL: <https://apinitiative.org/2024/01/10/54347/>
3. Robust. Resilient. Sustainable. Integrated Security for Germany. National Security Strategy/ – URL: <https://www.nationalesicherheitsstrategie.de/National-Security-Strategy-EN.pdf>